

POČETNA MAPA
ZA ŽUPNE CARITASE
I VOLONTERE

Pripremili: Ivana Reić i Robert Futač

Zagreb, prosinac 2013.

Sadržaj:

A) Župni caritasi

1. Što je župni caritas?.....	3
2. Uloga i zadaće župnog caritasa u župi.....	5
3. Analiza i snimanje terena.....	6
4. Djelatnosti župnog caritasa.....	7
5. Knjigovodstvo župnih caritasa.....	8
6. Praktični primjeri akcija i karitativnog djelovanja.....	9
7. Podrška djelovanju ŽC od strane CZN.....	10
8. Dokumenti i obrasci potrebni za rad župnih caritasa.....	13

B) Volonterske aktivnosti u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije

C) Zakon o volonterstvu (pročišćeni tekst)

1. Što je župni caritas?

Osnivanje župnog caritasa i povijesni razvoj

U svakoj župi postoje dvije kategorije ljudi: osobe u potrebi i osobe koje su spremne darovati svoje slobodno vrijeme, te materijalna ili druga dobra dati na raspolaganje potrebitima.

Župni caritas uključuje ljude koji svoje slobodno vrijeme i sposobnosti koriste na način da dragovoljno organiziraju i povezuju bližnje u potrebi s onima koji su spremni svoja dobra i usluge staviti im na raspolaganje. Župni caritas je most – poveznica između jednih i drugih.

Ono što župni caritas čini posebnim u odnosu na slične humanitarne organizacije, jesu razlozi zbog kojih se pomaže drugima. Volonteri župnog caritasa temelje svojeg djelovanja pronalaze u evanđelju, u Isusovoj zapovjedi ljubavi i vjeri u Boga po kojima je svaki čovjek slika Božja, te kao takav ima nepovredivo dostojanstvo.

Karitativna i volonterska aktivnost u Crkvi postoji od samih početaka, o čemu nam svjedoči i Sveto pismo (Dj 6,2-4; 6,42-44). Prva kršćanska zajednica brinula se za potrebite *zajedništvom dobara*, od kojeg se "*dijelilo svakome koliko je trebalo*". Time se već u prvim vremenima postizalo ono čemu danas, između ostalog, teži caritas – da nitko među nama ne oskudijeva. Nas vjernike ovo svjedočanstvo ujedno poziva da i u današnje vrijeme aktivno, prema svojim mogućnostima pomažemo potrebite. Svim ljudima, a osobito vjernicima dužnost je boriti se protiv socijalne nepravde i siromaštva, a na što nas je snažno pozvao i papa Franjo koji je već na početku svog pontifikata jasno istaknuo kako želi Crkvu koja će brinuti o potrebitima i boriti se protiv materijalnog i duhovnog siromaštva.

U okrilju župa i biskupija kroz povijest također nastaju brojne zajednice vjernika koje su na organizirani način vodile brigu o socijalno ugroženima. Iz takvih organiziranih oblika pružanja pomoći u XIX. stoljeću razvio se socijalni nauk Crkve, a paralelno s njime i Caritas kao organizacija - institucija Katoličke Crkve. Prvi Caritas osnovan je u Frieburgu u Njemačkoj 1897. godine.

Caritas Zagrebačke nadbiskupije, koji je prvi Caritas osnovan u Hrvatskoj (20.10.1933.), i koji ove godine slavi 80. obljetnicu djelovanja, nastao je upravo s ciljem da se objedine postojeće karitativne inicijative i zajednice, te da njihov rad koordinira i organizira krovna nadbiskupijska organizacija.

Već prije osnivanja Caritasa nadbiskup Antun Bauer 1931. godine piše okružnicu župnicima i potiče ih da u svim župama osnivaju karitativne organizacije i preporučuju vjernicima da se u molitvama i darovima sjete onih koji žive u bijedi.

Dolaskom komunista na vlast nakon II. svjetskog rata karitativno djelovanje Crkve bilo je zabranjeno, ali karitativni duh živio je kroz skrovite pojedinačne primjere djelotvorne ljubavi.

Novi veliki zamah karitativnom djelovanju u župama dogodio se stvaranjem suverene Republike Hrvatske, kada karitativno djelovanje izlazi iz ilegale. Župni caritasi na čelu s volonterima laicima odigrali su važnu ulogu u domovinskom ratu distribuirajući humanitarnu pomoć izbjeglicama, ugroženim obiteljima i pojedincima. 1993. godine na području Zagrebačke nadbiskupije djelovao je 171 župni caritas u 473 župe.

Organizirano djelovanje u župnim caritasima ponovo se aktualizira pozivom Zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića župnicima da registriraju i obnove župne caritase i njegovo djelovanje usklade s Pravilnikom župnih caritasa Zagrebačke nadbiskupije objavljenim u Službenom vjesniku nadbiskupije br. 6/2002. Navedeni Pravilnik ujedno je i trenutno važeći dokument koji uređuje djelovanje župnih caritasa u Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Prema navedenom Pravilniku župni caritas je župna pastoralna aktivnost, organizirana od nadležne crkvene vlasti, u svrhu promicanja djelotvorne kršćanske ljubavi u župnoj zajednici. Župni caritas nema pravnu osobnost.

Djelovanjem župnog Caritasa upravlja Odbor, kojemu je na čelu voditelj. Članove odbora imenuje župnik. Odbor ima još: zamjenika voditelja, blagajnika, zapisničara i druge volontere. Svi članovi Odbora župnog Caritasa, na čelu s voditeljem, su vjernici laici. Mandat članova odbora traje 5 godina.

Prema Pravilniku svaka župa treba imati organizirani župni caritas. Proces osnivanja župnog caritasa je slijedeći:

Župnik, nakon što se posavjetovao s odgovornim članovima župne zajednice i nakon dobivene suglasnosti Župnog pastoralnog vijeća imenuje nositelje službi članova Odbora župnog caritasa. Oni se smatraju izabranim kada ih imenuje župnik.

Voditelja i nositelje službi Odbora župnog caritasa biraju članovi Odbora tajnim glasovanjem. Po imenovanju župnik dostavlja Nadbiskupskom duhovnom stolu molbu za potvrdu predloženih članova Odbora župnog caritasa s naznačenim službama.

Nadbiskupski duhovni stol izdaje dekret kojim se potvrđuju članovi Odbora župnog caritasa i šalje ga pismenim putem župniku, članovima Odbora i Caritasu Zagrebačke nadbiskupije.

Nakon što se dekret javno pročita u crkvi i uruči članovima, župni je caritas valjano ustanovljen.

2. Uloga i zadaće župnog caritasa u župi

Župni caritas ne smije se svesti na angažman nekolicine vjernika koji čine Odbor župnog caritasa. Oni su samo predvodnici čitave župne zajednice i njihova je zadaća kroz karitativnu djelatnost animirati i poticati župljane da aktivno žive vjeru.

Kako bi župni caritas ispunjavao svoju svrhu potrebno je u zajednici razvijati svijest o potrebama socijalno ugroženih članova zajednice i senzibilizirati župljane za njihovu probleme. U djelovanje caritasa može se uključiti na razne načine i veći broj vjernika. Svaki vjernik može barem moliti za potrebe ugroženih i informirati svoje bližnje o tome kako u zajednici postoje ljudi koji trebaju našu pomoć, koji nisu u mogućnosti podmiriti sve svoje potrebe.

Na taj način gradi se osjećaj odgovornosti i solidarnosti u zajednici – nitko nije prepušten sam sebi, svi smo na neki način suodgovorni za dobrobit naše zajednice i svi smo pozvani zajednički izgrađivati kraljevstvo Božje. Zajedništvo dobara i zajedništvo vjernika prve kršćanske zajednice uvijek nas iznova poziva da pokušamo taj ideal aktualizirati i živjeti u današnjem vremenu.

Zadaća je volontera župnih caritasa organizirati pružanje pomoći za ugrožene župljane. Od velike je važnosti da karitativno djelovanje u župi bude organizirano, jer organizacija omogućuje da raspodjela pomoći bude transparentna i pravedna, što potiče druge da se prema svojim mogućnostima uključe u proces.

Korisno je za karitativno djelovanje povezati se s lokalnim institucijama. Kroz suradnju s mjesnim vlastima, centrima za socijalnu skrb ili drugim humanitarnim udrugama možemo zajednički djelovati u rješavanju i prevenciji socijalnih problema. U suradnji s privatnim poduzetnicima, obrtnicima i pojedincima u zajednici možemo osigurati potrebnu pomoć za ugrožene obitelji. Mnogi poduzetnici i obrtnici skloni su višak svojih dobara usmjeriti za pomoć potrebitima.

Ukoliko u župi ima pojedinaca koji su spremni dragovoljno pružiti stručnu pomoć, važno je i njih uključiti u karitativni rad. Ponekad nije dovoljno imati ljude koji imaju dobru volju i želju karitativno djelovati, nego nam treba i stručnost – pravnik koji će dati besplatni pravni savjet, medicinska sestra koja će besplatno običi bolesnika, liječnika koji će besplatno pregledati, socijalna radnica koja će osobu uputiti u njihova prava. Na taj način župni caritas ujedno promovira i dragovoljstvo, koje predstavlja izvrstan oblik služenja zajednici.

3. Analiza i snimanje terena

Prva radnja potrebna za kvalitetno organiziranje djelovanja župnog caritasa je upoznati sredinu u kojoj djelujemo – uočiti koje su to osobe i pojedinci koji trebaju našu pomoć i prikupiti pri tome što više informacija o njima i na koji im način župni caritas može pomoći. Također, u župi treba potražiti potencijalne volontere, donatore, partnere i druge suradnike koji nam mogu pomoći u djelovanju i povezati se s njima.

Kako bismo došli do kvalitetnih informacija od velike pomoći župnom caritasu može biti župnik. Kao osoba odgovorna za duhovni život zajednice on najbolje poznaje svoje župljane. U godišnjem blagoslovu kuća obilazi obitelji, zna u kakvim uvjetima žive i da li je možda nekome potrebna pomoć zajednice. U nekim župama Zagrebačke nadbiskupije župnici prakticiraju u blagoslov kuća povesti članove župnog caritasa kako bi zajedno s njime na licu mjesta dobili uvid u situaciju.

Pri prikupljanju informacija od velike nam koristi mogu biti i druge istaknute osobe u zajednici – članovi pastoralnog ili ekonomskog vijeća, polaznici drugih pastoralnih aktivnosti u župi ili drugi istaknuti vjernici. Svi koji žive u zajednici među svojim susjedima su možda zapazili nekog kome je potrebna pomoć i mogu skrenuti pažnju na njih.

Također, korisne informacije možemo dobiti i od drugih organizacija koje se bave socijalnom ili humanitarnom djelatnošću, ukoliko djeluju na području župe. Suradnja s njima omogućuje bržu i pravedniju raspodjelu pomoći među potrebitima.

Najviše informacija o obiteljima u potrebi pruža nam konkretni obilazak terena kojeg obave volonteri župnog caritasa. Obilazak terena opsežan je posao koji zahtijeva dobru pripremu, ali njime možemo doći do pouzdanih i konkretnih podataka i potreba, a prikupljene podatke možemo upisati u "karton" korisnika.

Kako bi obilazak terena bio što brži i efikasniji poželjno je u pripremi teritorij župe podijeliti na manje cjeline, a volontere podijeliti u grupe te svakoj grupi dodijeliti jednu cjelinu župe (kvart/ulicu/selo) koju će obići. Treba si također postaviti vremenska ograničenja, kako se obilazak ne bi previše oduljio, čime bi se izgubilo na konkretnosti u djelovanju. Poželjno je zamoliti župnika da oglasi akciju obilaska terena u oglasnom prostoru župe, kako bi župljani bili upoznati s događanjima.

Od velike je važnosti za obilazak terena pripremiti obrazac kartona korisnika na koji ćemo upisati prikupljene podatke (primjer obrasca je u prilogu), a koji će nam kasnije služiti za provjeru podataka, eventualne nadopune i evidenciju pružene pomoći. Kako bi kasnije mogli kvalitetno pružati pomoć prikupljeni podaci moraju biti vjerodostojni, aktualni, točni i potpuni.

Kako bi si olakšali obilazak terena možemo kategorije i potrebe korisnika gledati kroz slijedeće skupine: socijalno ugrožene obitelji i pojedinci, obitelji s brojnom djecom, bolesnici, stariji i nemoćni, beskućnici.

Prikupljene podatke potrebno je analizirati i napraviti bazu podataka – sortirati podatke, napraviti kartoteku, odrediti listu prioriteta te po potrebi nadopunjavati i aktualizirati podatke. Iz prikupljenih podataka saznat ćemo koje su to najugroženije skupine u župi kojima treba pomoći, i prema njima možemo napraviti listu prioriteta i pomagati prvo onima koji su u najtežoj situaciji. Pružanje pomoći ovisi najviše o tome kakve su mogućnosti župnog caritasa – s kojim oblicima materijalne (odjeća, obuća, novac) ili druge vrste pomoći (savjetodavna pomoć, posjeti starijima i nemoćnima, pomoć u kući) se raspolaže. Pri pružanju pomoći treba izbjegavati davanje novca korisnicima na ruke zbog mogućnosti zloupotrebe. Ukoliko je nekom potrebna hrana može mu se kupiti i pripremiti paket hrane, ukoliko netko treba novac za plaćanje režija, mogu mu se platiti režije i sl.

4. Djelatnosti župnog caritasa

Često se postavlja pitanje čime bi se župni caritas trebao baviti, koje oblike pomoći organizirati u župi. Važno je ne unaprijed ograničavati djelovanje nekim definiranim aktivnostima, ako situacija u župi sugerira da za njima nema potrebe.

Bitno je također naglasiti da pomoć ne treba nužno biti materijalna. Ugroženim obiteljima koje trebaju pomoć, a da često ni sami ne znaju kome bi se trebali obratiti, već je sam razgovor, činjenica da ih je netko saslušao i čuo njihove muke, velika pomoć. Samcima i starijim osobama koje žive same i nitko ne brine o njima najviše treba upravo razgovor, blizina i toplina drugih ljudi.

Djelovanje i aktivnosti župnog caritasa najviše usmjeravaju dva podatka:

- *Potrebe koje postoje u župi (dobivene snimanjem terena)*
- *Resursi s kojima raspolaže župni caritas (materijalne i finacijske mogućnosti, broj volontera, njihova znanja i mogućnosti...)*

Podaci dobiveni snimanjem terena najbolje će ocrtati u kojem smjeru treba razvijati djelovanje župnog caritasa, i gdje usmjeriti pomoć.

Među najčešćim oblicima pomoći koje se pružaju u župnim caritasima su:

- *posjeti starijima i nemoćnima u njihovim kućama*
- *pomoć u kući i pri kupovanju namirnica za starije i nemoćne*
- *priprema paketa hrane za siromašne*
- *pomoć u plaćanju režija*
- *podjela odjeće i obuće*

5. Knjigovodstvo župnih caritasa

Kako bi karitativno djelovanje u župi bilo kvalitetno, nužno je o njemu voditi evidenciju. Njome župni caritas ne dobiva samo na kvaliteti već i na brzini i efikasnosti djelovanja. Također, vođenjem evidencije župni caritas je transparentan prema svima uključenima u proces pružanja pomoći – pred korisnicima i donatorima, drugim volonterima te u konačnici pred čitavom župnom zajednicom.

Time se stječe povjerenje u caritas kao organizaciju koja pravedno i savjesno vrši raspodjelu pomoći. U slučaju eventualnih pritužbi lako je utvrditi činjenično stanje ukoliko se vodi evidencija. Također, time se naglašava i odgovornost prema samom karitativnom radu.

Prema Pravilniku o radu župnih caritasa župniku uvijek treba biti dostupan uvid u poslovanje caritasa. On najmanje dvaput godišnje pregledava ukupno materijalno poslovanje, knjige i blagajničke dnevnik ovjerava svojim potpisom.

Župni caritasi vode evidenciju o:

- *primitku i izdatku novca*
- *primanju i podjeli materijalne pomoći*
- *korisnicima*
- *donatorima*
- *čuvanju pismene korespondencije*
- *zapisnicima i izvješćima sa sastanaka Odbora ŽC*
- *godišnjim izvješćima biskupijskom caritasu*

Za pravilno vođenje knjigovodstva ŽC potrebno je imati:

- *kartoteku korisnika*
- *knjigu primitka i izdatka novca*
- *knjigu evidencije materijalnih dobara (primitak i podjela)*
- *blokove za isplatu novčane pomoći*
- *kartoteku donatora*
- *blok račune za humanitarne akcije*
- *registre za pohranu spisa*

6. Podrška CZN djelovanju župnih caritasa

Služba za župne caritase Caritasa Zagrebačke nadbiskupije pruža trajnu potporu djelovanju župnih caritasa, djelujući u dva glavna smjera:

- *poticanjem župnika i župnih zajednica na osnivanje novih župnih caritasa*
- *podrškom djelovanju postojećih župnih caritasa*

Glavni cilj djelovanja je organizirano karitativno djelovanje u svim župama Zagrebačke nadbiskupije. Kako bi ostvarili te ciljeve Služba za župne caritase organizira i provodi:

- *temeljne i specifične edukacije za voditelje i volontere župnih caritasa,*
- *redovite sastanke i susrete s volonterima,*
- *duhovne vježbe i hodočašća,*
- *pruža materijalnu i logističku pomoć župama,*
- *savjetuje, kontaktira i posjećuje župe i župne caritase*
- *akcije prikupljanja sredstava za djelovanje ŽC i CZN*
- *koordinira akcije s partnerima (Nedjelja Caritasa, Za 1000 radosti)*

Također, redovito pomaže i posreduje župnim caritasima u nabavci medicinskih pomagala, pomoći u odjeći, obući, namještaju i drugim materijalnim oblicima, a prema svojim mogućnostima.

Caritas pridaje veliku važnost djelovanju župnih caritasa i oni su uistinu jedan od temelja žive Crkve. Svaka župa, da bi egzistirala kao kršćanska zajednica, mora imati tri dimenzije: slušanje Božje riječi, euharistija i služenje (diakonia). Karitativno djelovanje očituje se upravo kroz služenje u djelotvornoj ljubavi – Caritasu. Zbog toga je župa srce Caritasa, a župni caritas predstavlja najizvrsniji oblik svjedočenja djelotvorne ljubavi i volonterskog angažmana vjernika laika.

U župnim zajednicama volonteri – vjernici laici mogu najbolje prepoznati bližnje u nevolji i najbrže organizirati potrebnu pomoć. Kroz župne caritase možemo najbolje doprijeti do onih pravih siromaha koji trebaju pomoć, a ne znaju kome se obratiti ili ih je sram moliti pomoć, a ne da samo pomažemo onoj kategoriji korisnika raznih socijalnih ustanova koji kucaju od vrata do vrata, i gledaju gdje bi što mogli dobiti. Upravo u karitativnoj župnoj zajednici Crkva može najizvrsnije živjeti duh djelotvorne kršćanske ljubavi.

7. Praktični primjeri akcija i konkretnog djelovanja u župnom caritasu

Jedan od najčešćih problema u početnom radu župnog caritasa je nedostatak materijalnih ili financijskih sredstava za djelovanje. Nakon što se u župi utvrdi stanje – broj potencijalnih korisnika, njihove potrebe i prioritet rješavanja, potrebno im je pružiti pomoć, a ukoliko župni caritas nema sredstava na raspolaganju potrebno ih je prikupiti.

Kako bi olakšao djelovanje župnih caritasa, Caritas tijekom godine organizira niz akcija čiji je cilj prikupljanje financijskih sredstava za socijalno djelovanje.

1) Korizmene akcije "Srcem se najviše daje" i "Maslinova grančica nade"

Kroz akciju "Srcem se najviše daje" zainteresiranim župnim caritasima besplatno stavlja na raspolaganje korizmene kutijice za prikupljanje dobrotvornih priloga, koje župnici i vjeroučitelji mogu dijeliti polaznicima župnog vjeronauka/kateheze kroz korizmu, a u koje će prikupljati milodare vjernika.

Kroz akciju "Maslinova grančica nade" pribavlja i priprema veću količinu maslinovih grančica koje dijeli zainteresiranim župnim caritasima u kojima će ih volonteri župnih caritasa dijeliti vjernicima pred crkvama na Cvjetnicu i pri tom prikupljati dobrovoljne priloge.

Prikupljena sredstva kroz ove dvije akcije na kraju se dijele na dva jednaka dijela, od kojih se jedan uplaćuje za potrebe nadbiskupijskog caritasa dok drugi ostaje za potrebe župnog caritasa.

2) Akcija "Kad činiš dobro, čini dvostruko dobro!"

Kroz navedenu akciju Caritas svake godine uz blagdan Svih Svetih potiče vjernike da, prisjećajući se dragih pokojnika ujedno učine dobro djelo za one koji žive u poteškoćama. Humanitarnom prodajom lampiona uoči blagdana Svih Svetih prikupljaju sredstva za pomoć mladima iz socijalno ugroženih obitelji korisnika župnih caritasa, te za pomoć mladima koji odlaze iz Caritasovih kuća.

Akcija se odvija kroz prodaju lampiona u zainteresiranim župnim caritasima i ispred gradskih groblja u Zagrebu. Kroz prodaju lampiona u župama, polovica od prikupljenog iznosa ostaju župnom caritasu za pomoć mladima iz siromašnih obitelji.

3) Susret solidarnosti

Susret solidarnosti je susret koji se redovito organizira uoči početka školske godine s ciljem da opremi prvašice iz siromašnih obitelji školskom opremom i tako prigodnim poklon paketom olakša početak njihovog školovanja. Paket sadrži školsku torbu, pernicu s olovkama, bojicama i flomasterima, papuče, bilježnice, pisanke i drugu opremu.

Već drugu godinu zaredom akcija se odvija u suradnji sa aktivnijim župnim caritasima, a koji za ovu akciju predlažu korisnike iz svoje kartoteke.

4) Akcija "Dobro srce za topli dom"

Jedan od najvećih problema s kojima se svake godine zimi suočava velik broj siromašnih i socijalno ugroženih obitelji je nabavka drva za ogrjev. Većina takvih korisnika nema mogućnosti nabaviti ili kupiti drva i uoči zime nalaze se u teškoj situaciji.

Kako bi olakšao obiteljima tu poteškoću Caritas svake godine u jesen organizira akciju "Dobro srce za topli dom" u kojoj kroz mrežu organiziranih župnih caritasa osigurava drva za ogrjev socijalno ugroženim obiteljima. Svake godine u akciji 60 obitelji iz 20 župnih caritasa dobije donaciju 5 m² drva za ogrjev.

5) Nedjelja Caritas

Nedjelja Caritas je treća nedjelja došašća, u kojoj se odlukom Hrvatske biskupske konferencije, milodar sa svih misa prikuplja za potrebe Caritas, i to na tri razine – za nacionalni, nadbiskupijski i župni caritas. Nedjelja Caritas redoviti je godišnji izvor sredstava za upotrebu u djelovanju caritasa.

Akcije koje Caritas organizira kako bi podupirao rad župnih caritasa ne donose samo materijalne ili financijske donacije već i župama pružaju primjer konkretnog djelovanja. One mogu služiti župnim caritasima kao poticaj da i oni sami pokušaju osmisliti akcije na razini župe kojima će prikupiti materijalna ili financijska sredstva za svoje djelovanje, ili pak pružiti ciljanu pomoć u konkretnoj potrebi koja u župi postoji.

Brojni župni caritasi organiziraju kreativne radionice u župama s djecom i mladima. U sklopu njih izrađuju čestitke, ukrase, nakit ili druge materijale, a koji se kasnije prodaju u prostoru župe. Dobar način za skretanje pažnje zajednici na djelovanje župnog caritasa i prikupljanje sredstava također je i prigodna prodaja kolača. Humanitarne prodaje prikladno se mogu organizirati uz veće blagdane– Uskrs, Božić, ili dan zaštitnika župe, Nedjelja Caritas i dr.

Mnogi župnici uobičajuju jednu nedjelju u mjesecu milostinju prikupljenu na misama usmjerit za potrebe župnog caritasa. Moguće je također i organizirati sabirne akcije u župi u kojima će se prikupljati materijalna pomoć (hrana, odjeća , obuća, prema potrebama koje postoje u župi) za pripremu paketa hrane ili odjeće.

Postoje situacije i problemi u obiteljima koji traže posebnu akciju, s konkretnim ciljem pružanja pomoći. Primjerice, ukoliko u župi postoji teško bolesna osoba koja treba novac za operaciju. U takvim specifičnim situacijama mogu se organizirati konkretne pojedinačne akcije kako bi se riješio postojeći problem.

Rješavanje konkretnih socijalnih problema i situacija u župi putem pojedinačnih akcija daje nam šire i efikasnije mogućnosti djelovanja u procesu pružanja pomoći, a uz sudjelovanje donatora, partnera i drugih suradnika. Pri pružanju pomoći i organizaciji akcija iznimno je važno čuvati dignitet pojedinaca i obitelji kojima pomažemo. U proces pomoći treba ih uključiti diskretno, poštujući njihovu privatnost i ne ugrožavajući njihova prava.

8. Dokumenti i obrasci potrebni za rad župnih caritasa

SLUŽBENI VJESNIK ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

(6/2002, str. 270 – 272)

Br. 2100/2002

Zagreb, 16. prosinca 2002.

PRAVILNIK ŽUPNIH CARITASA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

Članak 1.

Župni Caritas je župna pastoralna aktivnost, organizirana od nadležne crkvene vlasti, u svrhu promicanja djelotvorne kršćanske ljubavi vjernika u župnoj zajednici.

Članak 2.

Župni Caritas djeluje prema kriterijima i normama što ih određuje Nadbiskupski duhovni stol. U načelu posluje u duhu dobrovoljnog služenja.

Članak 3.

Djelovanjem župnog Caritasa upravlja Odbor, kojemu je na čelu voditelj. Odbor ima još: zamjenika voditelja, blagajnika, zapisničara i druge djelatnike. Svi članovi Odbora župnog Caritasa, na čelu s voditeljem, su vjernici laici.

Članak 4.

Članove Odbora imenuje mjesni župnik, pošto se posavjetovao s drugim odgovornim članovima župne zajednice i nakon dobivene suglasnosti članova Župnog pastoralnog vijeća (vidi *Pravilnik Župnoga pastoralnog vijeća u Zagrebačkoj nadbiskupiji, čl. 18, t. 3 / Službeni vijesnik br. 2/2000. str. 52*).

Članak 5.

Voditelja župnog Caritasa i nositelje ostalih službi biraju članovi Odbora tajnim glasovanjem. Oni se smatraju izabranima kad ih imenuje župnik.

Članak 6.

Odmah nakon imenovanja popis članova Odbora s naznačenim službama župnik treba pismeno dostaviti Nadbiskupskom duhovnom stolu, koji izdaje dekret kojim se potvrđuju članovi Odbora župnog Caritasa. Nakon što se dekret javno pročita u crkvi i uruči članovima, župni je Caritas valjano ustanovljen.

Članak 7.

Članovima Odbora mandat traje pet godina. Oni nakon isteka mandata vrše službu do konstituiranja novog Odbora.

Članak 8.

Članstvo pojedinom odborniku prije isteka petogodišnjeg mandata može prestati:

- a) ako sam odbornik podnese obrazloženu ostavku i ona bude prihvaćena na sjednici Odbora;
- b) ako mu većina članova Odbora izglasa nepovjerenje;
- c) ako neki član neopravdano tri puta uzastopce izostane sa sjednice Odbora;
- d) župnikovom razrješnicom.

Članak 9.

Zbog važnih i teških razloga, nakon što se savjetovao sa župnikom i po razgovoru s članovima Odbora, Nadbiskupski duhovni stol može smijeniti pojedine članove Odbora, pa i raspustiti čitav Odbor te imenovati novu upravu.

Članak 10.

Župnik vrši nadzor nad župnim Caritasom. On bdije da se djelovanje Caritasa odvija u duhu i po smjernicama Crkve, a osobito da se pravično i razborito postupa sa sredstvima Caritasa. U župi gdje ima više svećenika s pastoralnim dekretom službu nadzora može po međusobnom dogovoru i uz privolu Nadbiskupa obavljati jedan od njih.

Članak 11.

Župniku treba biti uvijek dostupan uvid u poslovanje župnog Caritasa. On najmanje dvaput godišnje pregledava ukupno materijalno poslovanje, knjige i blagajničke dnevničke ovjerava svojim potpisom.

Članak 12.

Sjednica Odbora župnog Caritasa održava se najmanje jednom mjesečno, a saziva je voditelj. Ukoliko je voditelj spriječen, saziva je njegov zamjenik.

Članak 13.

Voditelj treba uvijek na vrijeme obavijestiti župnika o sazivu sjednice. Župnik može prisustvovati sjednicama Odbora župnog Caritasa.

Članak 14.

Župnik može zatražiti da voditelj sazove izvanrednu sjednicu Odbora župnog Caritasa, kojoj uvijek treba prisustvovati župnik.

Članak 15.

Vizitacije župnih Caritasa obavlja po određenom redu, pod nadzorom Nadbiskupskoga duhovnog stola, arhiđakon. On po potrebi saziva i sjednicu Odbora župnog Caritasa kojoj i predsjedava.

Članak 16.

Župni Caritas dostavlja godišnji izvještaj o svom radu Caritasu Zagrebačke nadbiskupije. Izvještaj za proteklu godinu treba poslati najkasnije do 31. ožujka slijedeće godine.

Članak 17.

Gdje to traže opravdani razlozi može se, uz odobrenje Nadbiskupskog duhovnog stola, osnovati međužupni Caritas za dvije ili više župa.

Članak 18.

Župni Caritas posluje s Caritasima i drugim ustanovama izvan Nadbiskupije preko Caritasa Zagrebačke nadbiskupije.

Članak 19.

U slučaju da župni Caritas prestane s radom sva njegova imovina prelazi u vlasništvo župe i može se namjeniti isključivo u dobrotvorne svrhe.

Članak 20.

Ovaj Pravilnik župnih Caritasa Zagrebačke nadbiskupije stupa na snagu 11. prosinca 2002. godine.

NADBISKUP:

✚ *Josip, v.r Bozanić*

Postupak osnivanja župnog caritasa

Svaka župa treba imati organizirani župni caritas (vidi: *Službeni vjesnik Zagrebačke nadbiskupije, 6/2002, str. 272*). Proces osnivanja župnog caritasa je sljedeći:

Župnik, nakon što se posavjetovao s odgovornim članovima župne zajednice i nakon dobivene suglasnosti Župnog pastoralnog vijeća imenuje nositelje službi članova Odbora župnog caritasa. Oni se smatraju izabranim kada ih imenuje župnik.

Voditelja i nositelje službi Odbora župnog caritasa (zamjenika voditelja, blagajnika, zapisničara, ostale članove) biraju članovi Odbora tajnim glasovanjem.

Po imenovanju župnik šalje Nadbiskupskom duhovnom stolu molbu za potvrdu predloženih članova Odbora župnog caritasa s naznačenim službama. Nadbiskupski duhovni stol izdaje dekret kojim se potvrđuju članovi Odbora župnog caritasa i šalje ga pismenim putem župniku, članovima Odbora i Caritasu Zagrebačke nadbiskupije.

Nakon što se dekret javno pročita u crkvi i uruči članovima, župni je caritas valjano ustanovljen.

Primjer dopisa Nadbiskupskom duhovnom stolu o osnivanju ili produženju mandata župnog caritasa:

Župni ured župe _____

Adresa župe

Ur.br. ___/2013. ___

Zagreb, 16.studenoga 2013.

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL

Kaptol 31

10000 Zagreb

Predmet: Osnivanje župnog Caritasa

Ovim putem obavještavam vas da smo u župi _____ dana _____

Osnovali župni caritas i odabrali članove Odbora župnog Caritasa u skladu s Pravilnikom župnih caritasa Zagrebačke nadbiskupije.

Predloženi članovi Odbora župnog Caritasa su, kako slijedi:

1. _____, voditelj
2. _____, zamjenik voditelja
3. _____, zapisničar
4. _____, blagajnik

Molim cijenjeni Naslov potvrdu predloženih članova Odbora župnog Caritasa, kako bi isti bio valjano ustanovljen.

Pozdrav u Kristu!

_____,
upravitelj župe

Obrazac za upis podataka za kartoteku korisnika:

ŽUPNI CARITAS ŽUPE _____, Adresa župe _____

Broj, _____

Mjesto i datum _____

_____

Ime i prezime		OIB
Datum i mjesto rođenja		
Adresa		Telefon
a) umirovljenik	b) užiivalac mirovine	c) invalidska mirovina
d) starosna mirovina	e) RVI	f) branitelj
g) ostalo _____		

Prava koja ostvaruje (CZSS, općina, razne udruge, župni caritasi, ...)

Zanimanje

Stručna sprema

Radni odnos

Primanja   Potrebe

Plaća   _____ kn/mjesečno

Stanarina   _____ kn/mjesečno

Mirovina   _____ kn/mjesečno

Režije   _____ kn/mjesečno

Udržavanje   _____ kn/mjesečno

Krediti   _____ kn/mjesečno

CZSS   _____ kn/mjesečno

Dugovi   _____ kn/mjesečno

Dječji doplatak   _____ kn/mjesečno

_____   _____ kn/mjesečno

Bolovanje   _____ kn/mjesečno

_____   _____ kn/mjesečno

Ostalo   _____ kn/mjesečno

_____   _____ kn/mjesečno

Ukupno _____ kn/mjesečno

Ukupno _____ kn/mjesečno

Zdravstvena situacija u obitelji

Radne sposobnosti i kvalitete

Bračno stanje

Broj članova obitelji

Ime i prezime člana obitelji

Godina rođenja

Zanimanje

Ime i prezime člana obitelji	Godina rođenja	Zanimanje

Uvjeti i kvaliteta stanovanja i života

Potrebe i mogućnosti

Primanje pomoći u župnom caritasu

Za Caritas;

Stranka;

Primjer blagajničkog dnevnika:

Župa Sv. Martina biskupa, Sv. Martin pod Okićem

Blagajnički dnevnik

Datum	Donator (uplatitelj)	Primitak (kn)	Datum	Korisnik (primatelj)	Izdatak (kn)
20.1.2013.	Ivo Ivić, Ivićeva 17, 10000 Zagreb	1000			
21.1.2013.	Ivan Horvat, Horvatovac 14, Zagreb	1500			
			23.1.2013.	Ana Anić, Antićeva 5b, 10000 Zagreb	2000

Primjer obrasca za zaprimanje i izdavanje robe

Župa Sv. Martina biskupa,
Sv. Martin pod Okićem

Prijem i izdavanje robe

Datum	Donator	Naziv robe	Količina	Datum	Korisnik (primatelj)	Izdana roba	Količina
20.1.2013.	Ivo Ivić, Ivićeva 17, 10000 Zagreb	Krumpir	20 kg				
21.1.2013.	Ivan Horvat, Horvatovac 14, Zagreb	Sol	5 kg				
				23.1.2013.	Ana Anić, Antićeva 5b, 10000 Zagreb	Krumpir	10 kg

Primjer izdatnice:

Župni caritas _____

Korisnik _____

Izdatnica br. 1

Datum _____

Br	Naziv materijala - robe	jed. mjere	Količina
1.	Krumpir	KG	20
2.	Sol	KG	5

Robu izdao

_____

Robu zaprimio

_____

**Volonterske aktivnosti
u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije**

*„Čini dobro koliko god je u tvojoj moći;
svim sredstvima koja su ti na raspolaganju
na svim putevima kojima ideš,
na svakom mjestu na kojem boraviš,
u svako doba u koje djeluješ,
svim bićima koja susrećeš,
i to toliko dugo koliko živiš.“*

John Wesley (1703-1791)

Caritas Zagrebačke nadbiskupije (CZN) je pastoralna i karitativna ustanova Zagrebačke nadbiskupije osnovana u svrhu promicanja djelotvorne kršćanske ljubavi na području Zagrebačke nadbiskupije.

Putem organiziranog karitativnog rada, čija se etika temelji na evanđelju i nalogu Crkve te kao subjekt s izravnom odgovornošću, Caritas doprinosi općem dobru u društvu konkretno pomažući duhovno, duševno i tjelesno ugrožene pojedince i skupine, djelujući na uzroke koji dovode do tog stanja i zagovaranjem onih čiji se glas ne čuje.

Kao organizator volontiranja Caritas godišnje okuplja više od 250 volontera, a kroz župne caritase djeluje preko 800 volontera na području Zagrebačke nadbiskupije (podaci iz izvještaja 2012. godine). Poštujući Zakon o volonterstvu (Zakon o volonterstvu NN [58/07](#), [22/13](#) - na snazi od 02.03.2013.) jednom godišnje izvještavamo nadležno Ministarstvo socijalne politike i mladih, odjel za Volonterstvo o volonterskim satima u protekloj godini čime je evidentirano 2011. godine 19.708, a 2012. godine 17.240 radnih sati. Sukladno navedenom Zakonu, izdajemo potvrde o volontiranju, odnosno Ugovore o volontiranju kod dugotrajnih volonterskih pozicija. Tijekom godine organiziramo nekoliko edukativnih radionica za volontere te godišnje susrete i duhovnu obnovu.

Tko sve može biti volonter?

- Volonter je radno sposobna osoba, a maloljetni volonter je radno sposobna osoba mlađa od 18. godina.
- Prema načelu zaštite maloljetnih volontera za njihov angažman potrebno je imati pisanu suglasnost (roditelja/staratelja), maloljetni volonter mora odrađivati primjerene aktivnosti i za njegov rad potreban je obavezni nadzor i podrška. Preporučena dob za volontiranje maloljetne osobe je do 15. do 18. godine.

Pridružite nam se!

Volonterske pozicije u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije

Sektor pružanja usluga socijalne skrbi

raspisuje volonterske pozicije koje se odvijaju u Kućama za smještaj korisnika

- **Pomoć u učenju** djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- **Pomoć stručnih osoba u radu s korisnicima** (logoped, psiholog, pedagog, socijalni radnik, fizioterapeut, psihoterapeut, defektolog, odgajatelj, njegovatelj, liječnik/specijalist, profesor...)
- **Kreativne radionice** za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi – tematske radionice u dogovoru s voditeljima koje se provode nekoliko puta godišnje ovisno o prigodama
- **Animatori, treneri sportskih i slobodnih aktivnosti, treneri i učitelji plesa/** aktivno provođenje slobodnog vremena za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- **Igra s djecom** od 0-3 godine starosti
- **Nutricionist** od 0-3 godine starosti
- **Sunce za sve** – šetnja djece s teškim fizičkim i intelektualnim teškoćama u prostoru interijera i eksterijera Kuće „Bl. Alojzije Stepinac“
- **Pomoćni poslovi** – rad u kuhinji, rad u eksterijeru (uređenje vrta), održavanje objekta (sitni popravci).
- **Friz-hura** – održavanje higijene korisnika s lakšim i težim fizičkim i intelektualnim teškoćama
- **Glazboterapija** – provođenje radionica u dogovoru s odgajateljima i njegovateljima koje pomažu djeci s lakšim i težim fizičkim i intelektualnim teškoćama (glazbene, didaktičke i druge radionice)

Sektor karitativnog rada i projekata

raspisuje volonterske pozicije koje se odvijaju u uredskim i skladišnim prostorijama, te prostorijama za prijem, sortiranje i podjelu pomoći korisnicima.

- **Podjela** humanitarne pomoći
- **Pomoć starijim i nemoćnim osobama u njihovoj kući**
- **Prikupljanje** donacija („Dobro se dobrim vraća“)
- **Animatori** za djecu na susretima mnogobrojnih obitelji
- **Uređenje** dvorane za susrete osoba s invaliditetom , umirovljenika i mnogobrojnih obitelji
- **Voditelji** prigodnih programa
- **Pomoć** slijepim i slabovidnim osobama u snalaženju po gradu
- **Savjetodavni rad** u obiteljskom savjetovalištu (stručne osobe) – **klubovi** ovisnika i pojedinačna savjetovanja
- **Kreativne radionice** za volontere Obiteljskog savjetovališta -OSE

Akcije i projekti za prikupljanje pomoći

raspisuju kratkotrajne volonterske pozicije kroz godinu

- Akcija: „*Sačuvaj podijeli, razveseli*“ – prikupljanje i podjela školskih udžbenika
- Akcija: „*Dvostruko dobro*“ – prodaja svijeća/lampaša, prikupljanje donacija i dijeljenje letaka
- Akcija: „*Srcem se najviše daje i Maslinova grančica nade*“: - prikupljanje donacija
- Akcija: „*Dobro srce za topli dom*“ – podjela letaka u svrhu prikupljanja sredstava za kupnju ogrijeva za siromašne obitelji
- Akcija: „*Pomagati je lako*“ – podjela letaka u svrhu prikupljanja prehrambenih namirnica

Svaka volonterska pozicija i volontiranje nastaje iz potrebe. Bitno je prepoznati potrebu i naći pravi projekt kojim bi se mogao ostvariti cilj, pratiti sve faze rada, redovito izvještavati o radu sve dionike uključene u proces.

Motiv volontiranja razlikuje se kod svakog volontera. Volonteri trebaju imati jasne zadatke: znati koje su im dužnosti, obveze i prava, osjećaj zadovoljstva volontiranjem, rezultate rada koji su vidljivi i transparentni.

Volonter treba biti odgovoran, prepoznati svoje mogućnosti i uskladiti ih sa svojim željama kako bi volontiranjem doprinio razvoju boljeg i humanijeg društva, zajednički pomogao bližnjima u potrebi, svojim znanjem i sposobnostima oplemenio rad organizatora volontiranja.

*„Budući da Bog savršeno voli čovjeka,
čovjek mora biti savršen u ljubavi prema svom bližnjem.“*

sv. Vinko Pallotti (1795.-1850.)

Marta Takahashi (rod. Lekić) volontira u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije već 6 godina na volonterskoj poziciji „Želim znati“ - pomoć u učenju djeci osnovnoškolske dobi bez odgovarajuće roditeljske skrbi u Vugrovcu.

ZAKON O VOLONTERSTVU

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (NN 22/13)

Ovim se Zakonom uređuju osnovni pojmovi vezani za volontiranje, temeljna načela volontiranja, vrijednosti volontiranja, uvjeti volontiranja, prava i dužnosti volontera te organizatora volontiranja, uvjeti sklapanja ugovora o volontiranju, donošenje Etičkog kodeksa volontiranja, izdavanje potvrde o volontiranju, izdavanje potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje, državna nagrada za volontiranje te nadzor nad izvršenjem ovoga Zakona.

Članak 1.a (NN 22/13)

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na muški i na ženski rod, bez obzira u kojem se rodu koristili.

Članak 2. (NN 22/13)

(1) Volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost ili usluga od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, izgradnje socijalnog kapitala, osobnog razvoja, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva.

(2) Volontiranjem se doprinosi društvenom razvoju, građanskom sudjelovanju, socijalnoj koheziji i socijalnom uključivanju.

(3) Volontiranjem se stječu iskustva i razvijaju kompetencije potrebne i korisne za aktivno sudjelovanje u društvu, osobni razvoj i osobnu dobrobit.

(4) Djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske te u neformalnim oblicima učenja potrebno je upoznati s vrijednostima, ulogom i značajem volontiranja, omogućiti im stjecanje iskustva volontiranja, te kroz građanski odgoj i obrazovanje razviti cjelovitu osposobljenost za volontiranje, društvenu solidarnost i aktivno građanstvo.

Članak 3. (NN 22/13)

(1) Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje na obavljanje usluga ili aktivnosti čije je obavljanje organizirano na način uređen ovim Zakonom.

(3) Dugotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, na tjednoj osnovi u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.

(4) Kratkotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.

(5) Volontiranje u kriznim situacijama je volontiranje koje volonter obavlja u situacijama koje nalažu hitnost i u izvanrednim društvenim situacijama.

Članak 4.

Ovaj Zakon primjenjuje se i na volontiranje iz članka 3. ovoga Zakona u dijelu u kojemu ono nije određeno posebnim propisima.

Članak 5. (NN 22/13)

(1) Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra:

– dobrovoljno obavljanje usluga ili aktivnosti koje su u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske, drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama,

- obavljanje usluga ili aktivnosti za koje postoji uvjet isplate ili potraživanja novčane nagrade odnosno druge imovinske koristi, a koje se obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa,
  - obavljanje poslova koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni odnos,
  - stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa uređeno posebnim propisima,
  - obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna ugovorna strana obvezna pružiti drugoj ugovornoj strani na temelju ugovora, osim ugovora o volontiranju,
  - obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna osoba obvezna pružiti drugoj osobi na temelju zakona ili drugih propisa,
  - izvršavanje obveza sukladno sudskim odlukama i presudama,
  - obavljanje usluga ili aktivnosti koje su uobičajene u obiteljskim, prijateljskim ili susjedskim odnosima.
- (2) Obavljanje usluga ili aktivnosti koje se ovim Zakonom smatraju volontiranjem ne uključuje besplatno i nepovratno davanje imovine, novca ili besplatno davanje na uporabu pokretnina i nekretnina.

Članak 6. (NN 22/13)

- (1) Volonter je, sukladno odredbama ovoga Zakona, fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, ako drugačije nije uređeno ovim Zakonom.
- (2) Maloljetna volonterka ili volonter je osoba mlađa od 18 godina koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 7. (NN 22/13)

- (1) Volontiranje organizira organizator volontiranja.
- (2) Organizator volontiranja u smislu ovoga Zakona može biti udruga, zaklada i fundacija, ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti (neprofitna pravna osoba).
- (3) Organizator volontiranja iz stavka 2. ovoga članka volontere može uključivati samo u one aktivnosti koje su usmjerene ka zajedničkoj dobrobiti.
- (4) Državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu biti organizatori volontiranja sukladno odredbama ovoga Zakona, drugim propisima i preuzetim međunarodnopravnim obvezama.
- (5) Organizator volontiranja utvrđuje potrebu za uključivanjem volontera, vrstu aktivnosti, odnosno usluga i način i postupke pružanja tih usluga, temeljem programa volontiranja.
- (6) Ustanove kojima je osnivač fizička osoba mogu biti organizatori volontiranja samo u dijelu neprofitnih aktivnosti.
- (7) Pri provođenju programa Europske unije i međunarodnih programa koji se odnose na financiranje programa volontiranja za određivanje pojma organizatora volontiranja mjerodavna su i odgovarajuća programska pravila.

Članak 8.

Korisnica ili korisnik volontiranja je fizička ili pravna osoba koja prima usluge volontera.

2. TEMELJNA NAČELA VOLONTIRANJA

Načelo zabrane diskriminacije volontera i korisnika volontiranja

Članak 9. (NN 22/13)

- (1) Organizator volontiranja dužan je postupati prema volonterima u skladu s načelom jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili ne članstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, zdravstveno stanje, invaliditet i druga osobna obilježja te ostale osnove predviđene propisima kojima se uređuje materija suzbijanja diskriminacije ako drukčije ne proizlazi iz prirode volonteerske aktivnosti, mogućnosti same volonterke ili volontera ili ako nije drukčije uređeno ovim Zakonom.
- (2) Organizator volontiranja i volonterka ili volonter dužni su postupati prema fizičkim osobama korisnicima volontiranja prema načelu jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili ne članstvo u

političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, zdravstveno stanje, invaliditet i druga osobna obilježja te ostale osnove predviđene propisima kojima se uređuje materija suzbijanja diskriminacije.

Načelo zaštite korisnika volontiranja Članak 10. (NN 22/13)

(1) Organizatori volontiranja su dužni posvetiti osobitu pozornost izboru i edukaciji volontera koji volontiraju sa sljedećim skupinama korisnika volontiranja: djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, uz posjedovanje osobnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad s tim skupinama korisnika volontiranja. U slučaju volontiranja s navedenim korisnicima, organizatori volontiranja dužni su osigurati primjerenu stručnu pomoć i nadzor nad radom volontera.

(2) Volontiranje kojim se pružaju usluge djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti nije dopušteno:

– osobama kojima traje sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, obveznog liječenja od ovisnosti, obveznog psihosocijalnog tretmana, zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja, zabrane približavanja ili udaljenja iz zajedničkog kućanstva,

– osobama kojima traje sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja izrečena sukladno tada važećim odredbama Kaznenog zakona,

– osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv osobne slobode, kaznenih djela protiv spolne slobode, kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece,

– osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, propisanih tada važećim odredbama Kaznenog zakona,

– osobama prema kojima je izrečena prekršajnoppravna sankcija propisana Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji.

(3) U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni stručni nadzor nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja tijekom čitavog vremena volontiranja.

(4) U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni stručni nadzor nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja dok organizator volontiranja ne pribavi posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije te druge dokaze da ne postoje okolnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Načelo zabrane iskorištavanja volontera Članak 11. (NN 22/13)

(1) Zabranjeno je volontiranje kojim se u cijelosti zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa Zakonom o radu kao i volontiranje koje zamjenjuje poslove koje obavljaju izvršitelji poslova na temelju ugovora o djelu.

(2) Nije dopušteno volontiranje u trajanju duljem od 40 sati tjedno u razdoblju duljem od tri mjeseca bez prekida od najmanje tri mjeseca.

(3) Zabranjeno je volontere iskorištavati i zloupotrebjavati u svrhu stjecanja ili povećanja profita.

Načelo zaštite maloljetnih volontera Članak 12. (NN 22/13)

(1) Maloljetna osoba s navršениh 15 godina i starija maloljetna osoba može sklopiti ugovor o volontiranju i volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonske zastupnice ili zastupnika.

(2) Maloljetni volonteri smiju volontirati isključivo na aktivnostima ili pružanjem usluga primjerenima njihovoj dobi, tjelesnom, psihičkom i moralnom stupnju razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obveza.

(3) Volontiranje maloljetnih volontera obavlja se uz obvezni nadzor i podršku organizatora volontiranja, korisnika volontiranja, zakonskih zastupnika maloljetnih volontera te drugih odraslih osoba.

(4) Organizator volontiranja mora osobitu pozornost posvetiti zaštiti dobroti, zdravlja i ćudoređa maloljetnih volontera te osigurati odgovarajuće uvjete prikladne njihovoj dobi te nadzor i podršku stručne osobe.

(5) Maloljetni volonteri ne smiju biti izloženi:

– volontiranju izvan granica Republike Hrvatske bez suglasnosti zakonske zastupnice ili zastupnika te bez pratnje zakonske zastupnice ili zastupnika ili organizatora volontiranja,

- dugotrajnom volontiranju,
- volontiranju povezanom s teškim tjelesnim naporom ili rizicima koji ugrožavaju ili bi mogli ugroziti njihov život, zdravlje, čudoređe, razvoj ili izvršavanje školskih obveza.

(6) Maloljetni volonteri imaju sva prava volontera određena ovim Zakonom.

(7) Maloljetni volonteri mogu prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje zakonskog zastupnika.

Odgoj za volontiranje Članak 13. (NN 22/13)

(1) Maloljetna osoba mlađa od 15 godina života može biti uključena u obavljanje odgojno obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih zajedničkom dobru i odgoju za volontiranje, i to samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji pridonosi njezinu razvoju i socijalizaciji, uz uvjet da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga prav na osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka organizator volontiranja obvezno pribavlja pisanu suglasnost zakonskog zastupnika ili zastupnice maloljetne volonterke ili volontera.

(3) Osobi iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno obavljati volonterske aktivnosti ili usluge u razdoblju između 23 sata i 6 sati.

(4) Osoba iz stavka 1. ovoga članka može prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti ali uz znanje zakonske zastupnice ili zastupnika.

Načelo inkluzivnog volontiranja Članak 14. (NN 22/13)

(1) Organizator volontiranja dužan je osobitu pozornost posvetiti osiguranju jednakih uvjeta volontiranja, s posebnim naglaskom na uključivanje pripadnika socijalno isključenih skupina stanovništva, a s ciljem njihova uključivanja u društvo i socijalnog osnaživanja.

(2) U slučaju kada su volonteri pripadnici socijalno isključenih skupina stanovništva, organizator volontiranja dužan je osigurati adekvatnu pomoć i nadzor stručnih osoba.

(3) Za osobe potpuno lišene poslovne sposobnosti te osobe koje su djelomično lišene poslovne sposobnosti, a volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera, ugovor o volontiranju sklapa skrbnik (zakonski zastupnik) u pisanom obliku uz uvažavanje mišljenja volontera štićenika.

(4) Osobe djelomično lišene poslovne sposobnosti kada volontiranje prelazi opseg njihove poslovne sposobnosti i osobe potpuno lišene poslovne sposobnosti mogu prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje skrbnika.

Načelo besplatnosti volontiranja Članak 15. (NN 22/13)

(1) Volonterka ili volonter ne može volontiranje uvjetovati ispunjenjem neke činidbe (davanja, činjenja, propuštanja ili trpljenja) ili stjecanjem imovine, novčane nagrade ili koristi.

(2) Novčanom nagradom ili imovinskom koristi za volontere ne smatraju se:

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za plaćanje radne odjeće, opreme i predmeta za zaštitu potrebnih za volontiranje,

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova putovanja, smještaja i prehrane koji nastanu u vezi s volontiranjem,

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova prehrane, zbrinjavanja i obuke životinje u vlasništvu volontera koja sudjeluje u aktivnostima ili uslugama volontiranja,

- novčane naknade isplaćene u svrhu plaćanja medicinskih usluga i cjepiva primljenih u svrhu obavljanja volontiranja,

- novčane naknade isplaćene za troškove edukacije izvan školskog sustava potrebne za volontiranje,

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova koji nastanu u vezi s izvršavanjem volonterskih usluga i aktivnosti,

- novčane naknade isplaćene za premije osiguranja volonterke ili volontera za slučaj smrti, tjelesne ozljede ili profesionalne bolesti tijekom volontiranja, odnosno novčane naknade u svrhu osiguranja odgovornosti za štetu nastalu kod organizatora volontiranja ili treće osobe,

- džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uvjet da iznos džeparca ne premašuje iznos dnevnica propisanih za državne službenike,

- novčana sredstva isplaćena u svrhu naknade troškova pribavljanja dokumenata ili plaćanja pristojbi nužnih za

omogućavanje volontiranja,

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za druge troškove koji nastanu u vezi s obavljanjem volonterskih usluga i aktivnosti,
- isplaćeni novčani iznosi dobitnicima Državne nagrade za volontiranje,
- naknade i troškovi isplaćeni u sklopu programa Europske unije i međunarodnih programa koji se odnose na financiranje programa volontiranja.

Načelo dobrovoljnosti i solidarnosti volontiranja

Članak 16.

(1) Volontiranje je dobrovoljno i solidarno obavljanje aktivnosti ili usluga slobodnom voljom volonterke ili volontera.

(2) Obavljene aktivnosti ili usluge koje nisu učinjene slobodnom voljom volonterke ili volontera ili na način predviđen ovim Zakonom ne smatraju se volontiranjem.

Načelo transnacionalnosti volontiranja

Članak 17.

(1) Državljeni Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu imaju sva prava i obveze predviđene ovim Zakonom i preuzetim međunarodnopravnim obvezama.

(2) Organizator volontiranja je obavezan ugovoriti prava iz ovoga Zakona za državljane Republike Hrvatske koji će volontirati u inozemstvu.

(3) Stranci i osobe kojima je priznat status azilantata mogu volontirati u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama ovoga Zakona, Zakona o strancima, Zakona o azilu i drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama.

(4) Stranci mogu volontirati u Republici Hrvatskoj reguliranjem boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

(5) Ugovor o volontiranju koji zaključi volonterka strankinja ili volonter stranac u pisanu obliku i sukladno ovom Zakonu smatra se dokazom o opravdanosti privremenog boravka.

3. TIJELO NADLEŽNO ZA PROVEDBU ZAKONA I SAVJETODAVNO TIJELO

Članak 18. (NN 22/13)

(1) Tijelo nadležno za provedbu ovoga Zakona je središnje tijelo državne uprave u čijem je djelokrugu volonterstvo (u daljnjem tekstu: Nadležno tijelo).

(2) Nadležno tijelo obavlja sljedeće poslove:

- osigurava provedbu ovoga Zakona i drugih propisa koji proistječu iz ovoga Zakona,
- prati stanje u području volonterstva te predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera,
- prikuplja podatke o broju organizatora volontiranja, broju volontera u Republici Hrvatskoj i broju državljana Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu, kao i druge podatke na temelju godišnjih izvješća organizatora volontiranja,
- saziva prvu sjednicu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva,
- poduzima druge mjere i poslove radi razvoja volonterstva i provedbe ovoga Zakona.

Članak 19.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu: Odbor) je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji rad je javan i koje provodi mjere i aktivnosti s ciljem promicanja i daljeg razvoja volonterstva, a osobito:

- predlaže mjere za unapređenje položaja volontera u društvu,
- u suradnji s nadležnim tijelima predlaže propise o pogodnostima za volontere,
- odlučuje o dodjeli državne nagrade za volontiranje,
- daje inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo,
- donosi Etički kodeks volontera,
- poduzima druge aktivnosti radi razvoja volonterstva,
- obavlja druge mjere i aktivnosti utvrđene ovim Zakonom.

Članak 20. (NN 22/13)

U ostvarivanju svojih zadaća Odbor neposredno surađuje s Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnoga društva, Savjetom za mlade i drugim tijelima Vlade Republike Hrvatske, središnjim tijelima državne uprave,

Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnoga društva.

Članak 21. (NN 22/13)

- (1) Odbor ima 19 članova.
- (2) Vlada Republike Hrvatske imenuje članove Odbora, i to:
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Nadležnog tijela,
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Ureda za udruge,
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina,
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva,
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave u čijem je djelokrugu obrazovanje,
  - jednu predstavnicu ili jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave u čijem je djelokrugu zdravstvo,
  - sedam predstavnica ili predstavnika organizacija civilnog društva koje su organizatori volontiranja,
  - šest nezavisnih stručnjaka koji se bave volonterstvom i civilnim društvom i to: tri predstavnice ili predstavnika na prijedlog organizacija civilnog društva i tri predstavnice ili predstavnika na prijedlog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 22.

- (1) Članovi Odbora imenuju se na rok od dvije godine i mogu biti ponovo imenovani.
- (2) Kriterije za izbor i način izbora nezavisnih stručnjaka, predstavnica ili predstavnika organizacija civilnog društva i predstavnica ili predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za članove Odbora odredit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom.
- (3) Odbor donosi Poslovnik o radu i Akcijski plan djelovanja za vrijeme trajanja mandata.
- (4) Članovi Odbora biraju predsjednicu ili predsjednika i potpredsjednicu ili potpredsjednika iz svojih redova većinom glasova svih članova Odbora.
- (5) Članovi Odbora ne primaju naknadu za rad, ali imaju pravo na naknadu opravdanih troškova nastalih sudjelovanjem u radu Odbora.

4. ETIČKI KODEKS VOLONTIRANJA

Članak 23. (NN 22/13)

- (1) Odbor će posebnom odlukom, uz suglasnost Nadležnog tijela, donijeti Etički kodeks volontiranja (u daljnjem tekstu: Kodeks).
- (2) Postupak donošenja Kodeksa je javan.
- (3) Javnost postupka donošenja Kodeksa osigurava se uključivanjem svih zainteresiranih subjekata u javnu raspravu tijekom postupka donošenja Kodeksa.
- (4) Kodeks propisuje pravila ponašanja volontera, organizatora volontiranja i korisnika volontiranja sukladno načelima volontiranja iz ovoga Zakona.
- (5) Kodeks se objavljuje u »Narodnim novinama«.
- (6) Svaki organizator volontiranja može donijeti vlastita etička načela koja proizlaze iz njegove djelatnosti, a koja nisu u suprotnosti s Kodeksom, temeljnim načelima volontiranja iz ovoga Zakona, te domaćim i međunarodnim propisima koji uređuju volontiranje.

5. DRŽAVNA NAGRADA ZA VOLONTIRANJE

Članak 24. (NN 22/13)

- (1) Državna nagrada za volontiranje (u daljnjem tekstu: nagrada) najviše je priznanje što ga Republika Hrvatska svake godine dodjeljuje za volontiranje, doprinos promicanju volonterstva i druge volonterske aktivnosti.
- (2) Nagrada se dodjeljuje prema Pravilniku o Državnoj nagradi za volontiranje, a na prijedlog Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.
- (3) O dodjeli nagrada iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Odbor.
- (4) Sredstva za dodjeljivanje nagrade i materijalne troškove svake se godine osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske i vode se na računu Nadležnog tijela.
- (5) Nadležno tijelo na prijedlog Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva Pravilnikom o Državnoj nagradi za volontiranje pobliže propisuje postupak za dodjelu nagrade, kategorije u kojima će se nagrada dodjeljivati, kriterije za dodjelu nagrade te druga pitanja vezana za dodjelu, izgled i sadržaj nagrade.

6. UGOVOR O VOLONTIRANJU

Članak 25.

- (1) Ugovorom o volontiranju volonterka ili volonter te organizator volontiranja ugovaraju međusobna prava i obveze i specifičnosti potrebne za pojedinačnu volontersku aktivnost ili pružanje pojedine volonterske usluge.
- (2) Ugovor o volontiranju može uključivati prava, obveze te potpis i drugih ugovornih strana koje imaju posebne interese za specifični oblik volontiranja.

Članak 26. (NN 22/13)

- (1) Ugovor o volontiranju zaključuje se usmeno ili u pisanom obliku.
- (2) O ugovoru zaključenom usmeno, organizator volontiranja dužan je na zahtjev volontera izdati pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru.
- (3) Zaključivanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku obvezno je u slučajevima:
- volontiranja povezanog s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera,
  - volontiranja stranih državljana u Republici Hrvatskoj,
  - volontiranja državljana Republike Hrvatske u inozemstvu, a koje organiziraju ili suorganiziraju organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
  - dugotrajnog volontiranja,
  - volontiranja s djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti,
  - kad volonterka ili volonter to zahtijeva,
  - u drugim slučajevima određenima ovim Zakonom.

Članak 27. (NN 22/13)

- (1) Bitni sastojci ugovora o volontiranju su podaci o:
- ugovornim stranama te njihovu prebivalištu, odnosno sjedištu,
  - mjestu volontiranja i vremenu trajanja volontiranja,
  - volonterskim aktivnostima ili uslugama koje će obavljati,
  - pravima i obvezama volontera i organizatora volontiranja,
  - osobnoj sigurnosti volontera tijekom volontiranja u skladu s odredbama ovoga Zakona,
  - načinu osiguravanja ugovorenih prava volontera,
  - načinima prestanka ugovora o volontiranju.
- (2) U slučaju kratkotrajnog volontiranja kojim se ugovara pružanje usluga djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, obvezni sastavni dio ugovora o volontiranju je pisana izjava volontera da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) U slučaju dugotrajnog volontiranja kojim se ugovara pružanje usluga djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, obvezni sastavni dio ugovora o volontiranju je pisana izjava volontera da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, a organizator volontiranja dužan je, uz pisanu suglasnost volontera, pribaviti posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije sukladno posebnom propisu, te druge dokaze da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Ugovor o volontiranju može sadržavati i druge sastojke bit ne za pojedini specifični oblik volontiranja u određenom vremenskom razdoblju ili na određenom mjestu.

Članak 28. (NN 22/13)

Ugovor o volontiranju prestaje:

- danom pravomoćnosti odluke o lišavanju poslovne sposobnosti za volonterku ili volontera u slučaju kad su u cijelosti lišeni poslovne sposobnosti,
- danom pravomoćnosti odluke o djelomičnom lišavanju poslovne sposobnosti za volonterku ili volontera koji su djelomice lišeni poslovne sposobnosti kad volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera ili volonterke,
- smrću volonterke ili volontera,
- kad organizator volontiranja prestane djelovati bez pravnog sljednika,

- istekom roka na koji je ugovor sklopljen ili ispunjenjem ugovornih uvjeta,
- sporazumnim raskidom,
- jednostranim raskidom,
- nastupanjem okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona,
- iz drugih razloga određenima ugovorom o volontiranju,
- u drugim slučajevima određenima ovim Zakonom.

Članak 29.

(1) Volonterka ili volonter, odnosno njihovi skrbnici ili zakonski zastupnici uvijek mogu jednostrano raskinuti ugovor o volontiranju i prestati volontirati, osim kad bi to izazvalo izravnu i trenutačnu štetu organizatoru volontiranja, korisnicima volontiranja ili trećim osobama ukoliko ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Organizator volontiranja može raskinuti ugovor o volontiranju:

- kad prestane potreba za volontiranjem,
- kad nije u mogućnosti osigurati uvjete za dalje volontiranje,
- kad utvrdi da volonterka ili volonter ne ispunjava ugovorene obveze,
- u slučajevima kršenja dopunskih etičkih pravila donesenih za pojedine oblike volontiranja,
- u slučajevima predviđenima Kodeksom,
- kad se ispuni uvjet određen ugovorom o volontiranju.

7. PRAVA I OBVEZE VOLONTERA I ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

Članak 30. (NN 22/13)

(1) Svatko tko volontira sukladno odredbama ovoga Zakona ima status volontera.

(2) Nikoga se ne može zakonom isključiti iz volontiranja po njegovom izboru ukoliko se tijekom volontiranja poštuju ljudska prava i doprinosi zajedničkoj dobrobiti, osim na način i u okviru propisanom ovim Zakonom.

(3) Volonterka ili volonter ima pravo:

- na pisanu potvrdu o volontiranju,
  - na sklapanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku, ako to zatraži,
  - na upoznavanje s Kodeksom i etičkim normama bitnima za pojedini oblik volontiranja,
  - na prikladnu edukaciju s ciljem poboljšanja kvalitete obavljenih aktivnosti i pruženih usluga, a osobito ako to zahtijeva narav volonterskih aktivnosti i usluga koje se pružaju,
  - na stručnu pomoć i podršku tijekom volontiranja,
  - na upoznavanje s uvjetima volontiranja, aktivnostima koje će obavljati, uslugama koje će pružati i pravima koja im pripadaju na temelju ovoga Zakona i drugih propisa kao i općih akata organizatora volontiranja, a u slučaju sklapanja usmenog ugovora o tome daje izjavu u pisanom obliku,
  - na naknadu ugovorenih troškova nastalih u vezi s volontiranjem,
  - na primjerene i sigurne uvjete rada u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja,
  - na zaštitnu opremu u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja i usluga koje pruža,
  - upoznati se s opasnostima vezanima uz specifični oblik volontiranja koje obavlja,
  - na dnevni odmor u ugovorenom trajanju,
  - na zaštitu privatnosti i osobnih podataka,
  - sudjelovati u odlučivanju o pitanjima u vezi s volontiranjem sukladno mogućnostima organizatora volontiranja i obliku volontiranja,
  - kod volontiranja u inozemstvu ili primanja volontera iz inozemstva, na naknadu ugovorenih troškova od strane organizatora i transparentan postupak dobivanja vize,
  - na detaljni opis poslova i aktivnosti volontiranja,
  - pravo na stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija kroz volontiranje,
  - pravo na priznavanje vještina, kompetencija i iskustva stečenog volontiranjem,
  - pravo na potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje u slučajevima dugotrajnog volontiranja, ukoliko takvu zatraži.
- (4) Opravdana odsutnost s volontiranja ne može biti razlog za gubitak bilo kojeg prava volontera ili volonterke.
- (5) Posebna prava volontera, koja nisu određena ovim Zakonom, mogu se odrediti ugovorom o volontiranju.

Članak 31. (NN 22/13)

(1) Volonterka ili volonter su obvezni:

- volontirati u skladu sa stručnim propisima i etičkim pravilima, te po primljenim uputama organizatora volontiranja,
- čuvati poslovnu ili profesionalnu tajnu i povjerljive i osobne podatke o organizatoru ili korisniku volontiranja,
- odbiti volontiranje koje je suprotno propisima,
- poštivati integritet, misiju, ciljeve i vrijednosti organizatora volontiranja,
- surađivati sa drugim volonterima i zaposlenicima organizatora volontiranja kako bi se osigurao kvalitetan prijenos znanja i iskustva po završetku volontiranja,
- prilikom početka, tijekom i prekida volontiranja paziti da svojim postupcima ne prouzroči štetu organizatoru ili korisniku volontiranja.

(2) Volonterka ili volonter su obvezni izvršavati upute organizatora volontiranja, osim uputa u vezi s volontiranjem koje su:

- opasne za život i zdravlje volontera ili drugih osoba,
- volonterki ili volonteru moralno neprihvatljive,
- u suprotnosti s ugovorom o volontiranju.

(3) Ako izvršavanje upute može uzrokovati štetu volonterki ili volonteru, korisnicima volontiranja ili trećim osobama, volonterka ili volonter su dužni na to upozoriti organizatora volontiranja.

(4) Volonterka ili volonter ne odgovaraju za prouzrokovanu štetu, ako su prethodno upozorili organizatora volontiranja na moguću opasnost.

Članak 31.a (NN 22/13)

Organizatori volontiranja imaju pravo:

- na savjetovanje i sudjelovanje u postupcima donošenja odluka na svim razinama kad u području volontiranja, u svojstvu dionika, predstavljaju interese i potrebe volontera,
- na izbor volontera u skladu sa svojom misijom i vizijom, kao i vještinama i profilu volontera kad priroda volontiranja to zahtijeva,
- biti pravodobno obaviješteni o prekidu volontiranja od strane volontera,
- biti upoznati s načinima praćenja i procjene kompetencija stečenih volontiranjem.

Članak 32. (NN 22/13)

(1) Organizator volontiranja je obvezan:

- poštovati prava volontera,
- izvršiti obveze prema volonterima,
- osigurati uvjete za poštovanje prava volontera,
- izdati volonterki ili volonteru pisanu potvrdu o volontiranju te u nju upisati podatke propisane ovim Zakonom,
- osigurati materijale i sredstva za obavljanje volonterskih aktivnosti,
- osigurati isplatu ugovorenih troškova volonterki ili volonteru,
- osigurati volonterki ili volonteru tajnost osobnih podataka i zaštitu privatnosti,
- osigurati druge uvjete i poštivati prava propisana ovim Zakonom,
- ustanoviti uključiv i učinkovit postupak izbora volontera koji će omogućiti uključivanje različitih skupina te osobito poticati volontiranje socijalno isključenih skupina,
- razviti standarde kvalitete koji osiguravaju pripremu i izvješćivanje, nude osobno vođenje i podršku, nadzor i mentorstvo kroz čitav tijek volontiranja kao i jasne sustave vrjednovanja i praćenja, poželjno kroz razvoj sustava osiguranja kvalitete,
- promicati volontiranje i njegov doprinos društvu i pojedincu,
- omogućiti volonteru sudjelovanje u donošenju odluka o volonterskoj aktivnosti odnosno uslugama i osjećaj pripadnosti projektu,
- omogućiti volonteru pokretanje vlastitih inicijativa u skladu s misijom i vizijom organizatora volontiranja i provedene aktivnosti odnosno usluge,
- omogućiti volonteru stjecanje vještina i kompetencija te iskustva u području u kojem volontira,
- omogućiti ili zagovarati uvođenje alata za priznavanje kompetencija, vještina i iskustava stečenih volontiranjem, a u suradnji s obrazovnim ustanovama i poslodavcima.

(2) Organizator volontiranja je obvezan volonterku ili volontera osigurati od profesionalne bolesti i posljedica

nesreće za vrijeme volontiranja u slučaju:

- volontiranja u uvjetima opasnim za život i zdravlje volonterke ili volontera;
- kad je tako ugovoreno.

Članak 33. (NN 22/13)

- (1) Organizator volontiranja je dužan izvijestiti Nadležno tijelo o obavljenim uslugama ili aktivnostima iz članka 3. ovoga Zakona.
- (2) Sadržaj izvješća iz stavka 1. ovoga članka, rokove za dostavljanje izvješća i druge podatke bitne za izvješće, propisuju se Pravilnikom o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja kojeg donosi čelnik Nadležnog tijela.

Članak 34. (NN 22/13)

- (1) Potvrda o volontiranju sadrži: osobne podatke o volonterki ili volonteru, podatke o vremenu volontiranja, edukaciji, kratak opis volonterskih aktivnosti, te ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja.
- (2) Potvrda o volontiranju, osim podataka iz stavka 1. ovoga članka, sadrži i potpis volonterke ili volontera, potpis osobe ovlaštene za zastupanje organizatora volontiranja te pečat organizatora volontiranja kojima se jamči točnost navedenih podataka.
- (3) Potvrda o volontiranju koja sadrži podatke i druge sastavne dijelove iz stavka 1. i 2. ovoga članka je dokaz ugovornog odnosa, bez obzira na oblik u kojemu je ugovor o volontiranju sklopljen.
- (4) Organizator volontiranja može izdavati iskaznice, knjižice i druge dokumente radi dokazivanja volonterskog statusa, a oni se mogu smatrati potvrdom o volontiranju ako sadrže podatke i elemente iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (5) Državljanima Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužni su izdati potvrdu o volontiranju, ukoliko sudjeluju u provedbi odnosne volonterske aktivnosti.
- (6) U slučaju kratkotrajnog volontiranja organizator volontiranja dužan je izdati potvrdu o volontiranju samo ukoliko volonter to zatraži.

Članak 34.a (NN 22/13)

- (1) Na zahtjev volontera organizator volontiranja dužan je izdati potvrdu o kompetencijama stečenim volontiranjem, ukoliko se radilo o dugotrajnom volontiranju.
- (2) Nadležno tijelo uz savjetovanje s Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva donosi okvirne kriterije o priznavanju kompetencija, vještina i iskustava stečenih volontiranjem kojima definira okvirni sadržaj potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem. Okvirni kriteriji i okvirni sadržaj potvrde objavljuju se na internetskim stranicama nadležnih tijela.

Članak 35. (NN 22/13)

- (1) Volonterka ili volonter koji za vrijeme volontiranja namjerno ili zbog krajnje nepažnje uzrokuju štetu korisnicima volontiranja, organizatoru volontiranja ili trećim osobama dužni su štetu naknaditi sukladno općim propisima obveznog prava.
- (2) Organizator volontiranja za štetu koju volonterka ili volonter prouzroče korisnicima volontiranja ili trećim osobama za vrijeme volontiranja odgovara na način na koji poslodavac odgovara za radnje radnika, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju njegovu odgovornost.
- (3) Organizator volontiranja koji je nadoknadio štetu korisnici ili korisniku volontiranja ili trećoj osobi ima pravo tražiti obeštećenje od volonterke i/ili volontera, ako se dokaže da su volonterka ili volonter štetu prouzročili namjerno ili iz krajnje nepažnje.

8. NADZOR

Članak 36. (NN 22/13)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Nadležno tijelo.
- (2) Inspekcijски nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te pojedinačnim aktima, uvjetima i načinom rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode inspekcije središnjih tijela državne uprave, svaka u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

9. KAZNENE ODREDBE

Članak 37. (NN 22/13)

- (1) Prekršajnom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj organizator volontiranja koji:
- ne izvrši obveze izvješćivanja Nadležnog tijela o obavljenim uslugama i aktivnostima, sukladno članku 33. ovoga Zakona ni nakon pisanog zahtjeva Nadležnog tijela, odnosno u dostavljenom izvješću navede neistinite podatke,
  - ne izvrši obveze iz članka 32. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
  - ne izvrši obveze iz članka 33. ovoga Zakona ni nakon pisanog zahtjeva Ministarstva,
  - odbije upisati podatke koje je obavezan upisati u potvrdu o volontiranju iz članka 34. ovoga Zakona,
  - odbije izdati potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje iz članka 34.a ovoga Zakona,
  - u potvrdu o volontiranju upiše neistinite podatke,
  - pri organiziranju volontiranja iz članka 27. stavka 2. i 3. ovoga Zakona postupi protivno obvezama navedenim u članku 10. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba organizatora volontiranja.
- (3) Ako su prekršaji iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjeni prema maloljetnicima ili osobama potpuno ili djelomice lišenim poslovne sposobnosti iznos novčane kazne se udvostručuje.
- (4) Prekršajnom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna te oduzimanjem ostvarenog profita kaznit će se pravna osoba koja postupi protivno članku 11. ovoga Zakona.
- (5) Prekršajnom kaznom od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se organizator volontiranja koji postupi protivno člancima 12., 13. i 14. ovoga Zakona.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Na oblike volontiranja koji nisu uređeni ovim Zakonom kao i na odnose iz ugovora o volontiranju koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju opći propisi obveznog prava.

Članak 39. (NN 22/13)

- (1) Članovi Odbora iz članka 21. ovoga Zakona imenuju se u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Nadležno tijelo saziva Odbor na prvu sjednicu u roku od trideset dana od dana imenovanja članova Odbora.
- (3) Odluka iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Odbor na prvoj sjednici donosi Poslovnik o radu.
- (5) Pravilnik iz članka 33. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Kodeks iz članka 23. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana imenovanja članova Odbora.

Članak 39.a (NN 22/13)

Okvirni sadržaj potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje iz članka 34.a ovoga Zakona donijet će Nadležno tijelo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne odredbe iz NN 22/13

Članak 35.

Na ugovore o volontiranju sklopljene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o volonterstvu (»Narodne novine«, br. 58/07.).

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Kaptol 31
pp 71
10000 Zagreb

www.czn.hr

<https://www.facebook.com/CaritasZagrebackeNadbiskupije>

Ured Uprave:
Vlaška 36
10000 Zagreb
tel. 01 4817 716
fax. 01 4852 864
czn@czn.hr

Kontakti :

Robert Futač, voditelj Službe za župne caritase CZN
Područni ured Avenija Dubrava 220
10040 Zagreb
tel. 01 2944 489
fax. 01 2944 511
mob. 098 408 976
rfutac@czn.hr

Ivana Reić, koordinatorica volonterskih aktivnosti u CZN
Područni ured Avenija Dubrava 220
10040 Zagreb
tel. 01 2944 489
fax. 01 2944 511
mob. 099 2620 470
ireic@czn.hr